

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
1525 Pf.: 166.
Tel.: 06-1/882-8594, fax: 06-1/882-8593
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.20/18/2018.

A tanács tagjai: Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bonifert Zsolt közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: SZENZOR Számítóközpont Zrt.
Budapest, Dévai u. 14.

A kérelmező képviselője: Dr. Sasvári Róbert ügyvéd
Budapest, Erzsébet krt. 14. II/2.
KRID azonosító: 43577462

Az ajánlatkérő: Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.
Szolnok, Kossuth L. u. 5.

Az ajánlatkérő képviselője: Rátky és Társa Ügyvédi Iroda, Dr. Vörös Katalin
ügyvéd
Budapest, Ady Endre u. 19/A.
KRID azonosító: 18099971

A beszerzés tárgya: Nyomdai szolgáltatás beszerzése két részben – 1. rész

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem első és második kérelmi elemei tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára és a Kbt. 72. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1) bekezdését és a Kbt. 72. § (3) bekezdését, a harmadik és ötödik kérelmi elemek tekintetében a Kbt. 72. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 72. § (3) bekezdését.

A Döntőbizottság a negyedik kérelmi elemet elutasítja.

A Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő által 2017. december 27. napján a kérelmező részére megküldött eljárást lezáró döntést, valamint valamennyi ezt követően, a közbeszerzési eljárás 1. része során hozott döntését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 500.000.-Ft, azaz ötszázezer forint bírságot szab ki. A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszédési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező részére 210.000.-Ft, azaz kettőszáztízezer forint igazgatási szolgáltatási díjat térítsen vissza az érdemi határozat megküldését követő 8 napon belül. A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 240.000.-Ft, azaz kettőszáznegyvenezer forint igazgatási szolgáltatási díjat. A jogorvoslati eljárás során felmerült egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. 113. § (1) bekezdése szerinti összefoglaló tájékoztatás közzétételét követően, 2017. október 9. napján a többek között a kérelmező és a WASCO Trade Kft. részére megküldött ajánlattételi felhívásával a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a rendelkező részben meghatározott szolgáltatás megrendelése tárgyában. A felhívás II.1.4) pontjában az ajánlatkérő az alábbiak szerint határozta meg a beszerzés tárgyát és mennyiségét:

„A Tiszamenti Regionális Vízművek Zártkörűen működő Részvénytársaság szervezeti egységei részére 2018.04.30. határozott ideig szükséges nyomdai szolgáltatás beszerzése, összesen legfeljebb nettó 90.000.000.-Ft keretösszeg kimerüléséig a Dokumentáció részét képező Műszaki Leírásba foglalt feladatok elvégzésére, valamint a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. által használt egyedi nyomtatványok készítése 12.000.000.-Ft keretösszeg kimerüléséig. A beszerzés célja az 1. ajánlattételi rész tekintetében Ajánlatkérő működéséhez szükséges számla, felszólító levelek és egyéb – a műszaki leírásban meghatározott – ügyféldokumentum, nyomtatvány előállítása, borítékolása – igény szerint tértivevénnyel történő ellátása-, számlák archiválása és tárolása, számlák és felszólító levelek postai vagy futárszolgálati szolgáltatás igénybevételel történő szállítása. Jelenleg Ajánlatkérőnél alkalmazott számlázási rendszer: Ajánlatkérő működési területén Libra rendszeren keresztül készíti el számláit. [...] Ajánlatkérő a műszaki leírásba foglalt feladatok elvégzésére kér ajánlatot. Az érintett ügyféldokumentumok köre folyamatosan bővül, melyek felépítése és típusa különböző lehet. A szerződések keretösszege: 102.000.000 HUF. A részletes Műszaki Leírást, a nyertes ajánlattevő (Eladó) által elvégzendő feladatok részletes leírását a közbeszerzési dokumentum részét képező Műszaki Leírás tartalmazza.”

2. Az ajánlatkérő a felhívás II.1.6. pontjában a részekre történő ajánlattételt lehetővé tette, a felhívás II.2.5) pontjában értékelési szempontokként az 1. rész vonatkozásában az alábbiakat is meghatározta:

„Minőségi szempont – Megnevezés: / Súlyszám: 1 2 20

[...] 7. Eseti informatikai munkadíj (feldolgozó program elkészítésével, módosításával kapcsolatos szolgáltatás, Ajánlatkérő igényeinek megfelelő –előre egyeztetett - módosítások miatt felmerült költségek): (Ft/óra) / Súlyszám 5 [...]

9. Küldemények gépi alkalmasságának bevizsgálása (amennyiben a nyertes ajánlattevő hibájából kell gépi bevizsgálást végrehajtani, úgy a tétel nem kerülhet számlázásra): / Súlyszám 5 (Ft/alkalom)

10. Szállítás OLK (postának átadás, elektronikus postai feladójegyzékkel): / Súlyszám 8 (Ft/alkalom) [...]

12. Hétvégi munka rendelkezésre állás díja: (Ft/óra) / Súlyszám 3 (8 óra időtartamra) [...]

14. Archiválás, hitelesítés díja: (Ft/hó) /Súlyszám 5”.

A felhívás II.2.6) pontjában az I. rész becsült értéke nettó 90.000.000.-Ft értékben került rögzítésre.

A felhívás II.2.13) pontja az 1. rész vonatkozásában az alábbi további információkat tartalmazta:

„Ajánlatkérő a Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontja szerinti legjobb ár-érték arány szempontját alkalmazza az ajánlatok értékelésekor a II.2.4) pontban meghatározott szempontok és az azok súlyát meghatározó szorzószámok (a továbbiakban: súlyszámok) szerint. Az ajánlatok értékelési szempontok szerinti tartalmi elemeinek értékelése során adható pontszám alsó határa 1 pont, felső határa 10 pont valamennyi értékelési szempont tekintetében, a Közbeszerzési Hatóság KÉ 2016. évi 147. számában közzétett, „A Közbeszerzési Hatóság útmutatója a nyertes Ajánlattevő kiválasztására szolgáló értékelési szempontrendszer alkalmazásáról” című dokumentum (a továbbiakban: Útmutató) 1. számú mellékletének A.1. pont ba) alpontjában rögzített, az arányosításon belül alkalmazott fordított arányosítás módszerével végzi az értékelést. Az ajánlati ár átalányár jellegű, tehát tartalmaznia kell valamennyi, a szerződésszerű teljesítéssel kapcsolatban, valamint a Közbeszerzési dokumentumokban foglaltak szerint felmerülő költséget. Továbbá tartalmaznia kell az összes felmerülő adót, közterhet, illetéket stb. kivéve az ÁFA és azon tételek/díjak összegét. Felhívjuk Ajánlattevők figyelmét, hogy a Részletes árajánlat táblázaton belül tilos az egyes sorokat összevonni, valamint tilos az egyes tételekhez tartozó mennyiségeket megváltoztatni. A kiadott Részletes árajánlatot és annak valamennyi sorát kell beárazni, kivéve, ha Ajánlatkérő ettől eltérően rendelkezik.”

3. A dokumentáció IX. fejezetének előírása alapján az ajánlatban felolvasólapot kellett csatolni, amelynek mintáját a dokumentáció 1. számú melléklete tartalmazta. A dokumentáció „Részletes árajánlat táblázat” című irata a felolvasólapon szereplő tételeket ismételte meg.

4. Ajánlattételi határidőben ajánlatot nyújtott be a kérelmező és a WASCO TRADE Kft. is, utóbbi gazdasági szereplő ajánlatának felolvasólapján az alábbi adatokat is közölte:

Értékelési részszerpont:	Súlyszám:
8. Eseti informatikai munkadíj (feldolgozó program elkészítésével, módosításával kapcsolatos szolgáltatás, Ajánlatkérő igényeinek megfelelő –előre egyeztetett - módosítások miatt felmerült költségek): (Ft/óra)	0 5
11. Küldemények gépi alkalmasságának bevizsgálása (amennyiben a nyertes ajánlattevő hibájából kell gépi bevizsgálást végrehajtani, úgy a tétel nem kerülhet számlázásra): (Ft/alkalom)	0 5
12. Szállítás OLK (postának átadás, elektronikus postai feladójegyzékkel): (Ft/alkalom)	0 8
13. Hétvégi munka rendelkezésre állás díja: (ft/óra) (8 óra időtartamra)	0 3
15. Archiválás, hitelesítés díja: (Ft/hó)	0 5

5. Az ajánlatkérő 2017. november 7-én – hivatkozva a Kbt. 72. § (2) és (3) bekezdésére - felhívta a WASCO Trade Kft. ajánlattevőt az ajánlatában szereplő 0.-Ft-os tételek indokolására. A WASCO Trade Kft. áringokolásában a 0.-Ft-os tételekre vonatkozóan az alábbiakat közölte:

„1. Eseti informatikai munkadíj:

A Wasco Trade Kft. minden szerződött partnerének, akivel küldemény előállítás kapcsán jogviszonyban áll, fenti szolgáltatást díjtalanul vállalja. A feladat elvégzéséhez három informatikai feladatokat ellátó személy ([...]) áll foglalkoztatási jogviszonyban rendelkezésére, akik a TRV Zrt. részére végzett biztosított feladatokat a munkaidejükben képesek ellátni, így ez a vállalás a WASCO Trade Kft. számára többletköltséget nem jelent. [...]

3. Küldemények gépi alkalmasságának bevizsgálása:

A Wasco Trade Kft., mint szolgáltató, minden esetben biztosítja partnerei számára a legkedvezőbb postai díjszabás elérését, amennyiben a küldemények megfelelnek a Magyar Posta által támasztott szabványos követelményeknek. Ennek szerves részét képezi, hogy bevizsgálhatja a gépi feldolgozásra való alkalmasságát. Ennek bevizsgálására 10-20 db mintát készítünk, mely az adott beszerzési eljárás kapcsán mindössze néhány 100.-Ft költséget jelentene, így ezt nem terheljük egyetlen partnerünkre sem. A 0-s érték számításakor a számlalevelek egységárának számításakor ezt a minimális tételt figyelembe vettük, így ezen a soron másodsor már nem kívántunk értéket szerepeltetni.

4. Szállítás OLK-ba:

A Wasco Trade Kft., mint szolgáltató minden esetben biztosítja partnerei számára a legkedvezőbb postai díjszabás elérését, amennyiben a küldemények megfelelnek a Magyar Posta által támasztott szabványos követelményeknek. Ennek szerves részét képezi, a postai feladási díj is, ami darabszám függő. Partnereink részére, akiknél a küldemények darabszáma eléri a megfelelő mennyiséget, vállaljuk az OLK-ba történő szállítást. Ehhez rendelkezünk saját szállító járművel is, illetve nagyobb mennyiség esetén egyidejűleg több partner küldeményét szállítatjuk, így tudjuk biztosítani az ingyenességet.

5. Hétfégyi rendelkezésre állás:

A Wasco Trade Kft. fő profilja a küldemény előállítás. Ebből adódóan munkavállalóit úgy alkalmazza, hogy a hétfégyi munkavégzés, mint elvárás kalkulált a munkafolyamatokban. Arra tekintettel, hogy más megbízók részére végzett egyéb szerződéses kötelezettségek teljesítése okán jelenleg is folyik hétfégyi munkavégzés a teljesítési helye, a humán kapacitásunk rendelkezésre áll a TRV Zrt részére adott esetben végzendő feladatok ellátására, így ez vállalkozásunk számára további pénzügyi terhet nem jelent, így tudja vállalni a szolgáltatást 0.- Ft-os díjért.

6. Archiválás, hitelesítés díja:

A hitelesített számlamásolatok archiválását minden szerződött partnerünk részére biztosítjuk. Az archiváláshoz szükséges eszközök és a tároló kapacitás a szerződött partnerek nagy számára tekintettel cégünk rendelkezésére állnak. A TRV Zrt. archiválási tevékenysége nem okoz többlet költséget a jelenlegi üzletmenethez képest, ezért tudjuk díjtalanul ezt biztosítani. Fentiek alapján fenntartjuk azon állításunkat, hogy a WASCO Trade Kft. által megajánlott ajánlati elemek nem aránytalanul alacsonyok.”

6. Az ajánlatkérő a 2017. december 27-én megküldött összegezésében az 1. részajánlati körben nyertesként a WASCO Trade Kft.-t tüntette fel, míg a nyertest követő legkedvezőbb pontszámot a kérelmező kapta. A kérelmező 2018. január 3-án betekintett a WASCO Trade Kft. ajánlatának felolvasólapjába, tételes költségvetésébe és árindokolásába. Az ajánlatkérő 2018. január 5-én javított összegezést bocsátott ki, melyben az 1. részajánlati körben nyertesként változatlanul a WASCO Trade Kft.-t tüntette fel, míg a nyertest követő legkedvezőbb pontszámot a kérelmező kapta. A kérelmező 2018. január 8-án a jogorvoslati kérelmében foglaltakkal azonos tartalmú előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be. Az ajánlatkérő 2018. január 11-én megküldte elutasító válaszát a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmére.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozatai

7. A kérelmező a 2018. január 19-én benyújtott, hiánypótlásával pontosított jogorvoslati kérelmében kérte a jogsértés megállapítását, az eljárást lezáró döntés megsemmisítését és az ajánlatkérő kötelezését a költségei megtérítésére. A jogsértő esemény megtörténtének időpontjaként 2018. január 11-ét, míg a tudomásszerzés napjaként 2018. január 15-ét jelölte meg, amely napon az előzetes vitarendezési kérelmére az ajánlatkérő által elektronikusan megküldött választ megnyitotta. Előadta, hogy a 2018. január 3-i iratbetekintésen a WASCO Trade Kft. ajánlatának ajánlatkérői értékelésével kapcsolatosan az alábbi jogsértések jutottak tudomására, az ajánlatkérő jogszerűtlenül, a Kbt. 2. § (2) bekezdése, a Kbt. 69. § (1), (2), (5) bekezdések, a Kbt. 72. § (2), (3), (4) bekezdések és a Kbt. 73. § (1), (2), (3), (4) bekezdések megsértésével állapította meg a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvényességét.

8. A WASCO Trade Kft. ajánlattevő a benyújtott árendokolásában az „Eseti informatikai munkadíj (feldolgozó program elkészítésével, módosításával kapcsolatos szolgáltatás, Ajánlatkérő igényeinek megfelelő –előre egyeztetett - módosítások miatt felmerült költségek): (Ft/óra)” tételre adott nullás megajánlását azzal indokolta, hogy a vele jelenleg is jogviszonyban álló 3 fő munkavállaló munkaidejében képes ellátni a hivatkozott feladatot. Véleménye szerint ez az indokolás nem helytálló. Az eseti informatikai munkavégzés olyan tevékenység, ami nem általánosítható, minden egyes ilyen jellegű szolgáltatás egyedi, más esetekben nem használható, tehát erőforrásigénye van, amire ajánlattevőnek reális, gazdasági ésszerűséggel rendelkező fedezettel kell rendelkeznie. Amennyiben egy adott tétel a piacon értékkel bír, úgy az ajánlattevő nem tesz valós ajánlatot, ha azt nulla forintban jelöli meg, tehát úgy tekinthető, hogy az adott tételre nem tett ajánlatot (1. kérelmi elem).

9. A WASCO Trade Kft. ajánlattevő a benyújtott árendokolásában a „Küldemények gépi alkalmasságának bevizsgálása (amennyiben a nyertes ajánlattevő hibájából kell gépi bevizsgálást végrehajtani, úgy a tétel nem kerülhet számlázásra): (Ft/alkalom)” tételre adott nullás megajánlását azzal indokolta, hogy a „nullás érték számításakor a számlalevelek egységárának számításakor ezt a minimális tételt figyelembe vettük, így ezen a soron nem kívántuk értéket szerepeltetni”. Ez valójában Budaörsön történik, míg az ajánlattevő székhelye Pannonhalma. A WASCO Trade Kft. ajánlatában egyes költségeket az értékelési szempontok között átcsoportosított, így nyújtva kedvezőbb árat (2. kérelmi elem).

10. A WASCO Trade Kft. ajánlattevő a benyújtott árendokolásában a „Szállítás OLK (postának átadás, elektronikus postai eladójegyzékkel):(Ft/alkalom)” tételre adott nullás megajánlását azzal indokolta, hogy több partnere számára szállít küldeményeket az OLK-ba, ezért ezt a tevékenységet a többi szerződéses kötelezettségével együtt, ingyen, nulla forintért képes ellátni. Ez valójában Budaörsön történik, míg az ajánlattevő székhelye Pannonhalma. (3. kérelmi elem).

11. A WASCO Trade Kft. ajánlattevő a benyújtott árendokolásában a „Hétfégy munka rendelkezésre állás díja: (ft/óra) (8 óra időtartamra)” tételre adott nullás megajánlását azzal indokolta, hogy a hétfégy munkavégzés kalkulált a munkafolyamataiba, ezért ezt a tevékenységet a többi szerződéses kötelezettségével együtt, ingyen, nulla forintért képes ellátni (4. kérelmi elem). A WASCO Trade Kft. indoklásból nem állapítható egyértelműen, hogy az ajánlott ár megfelel-e a Kbt. 72. § (4) bekezdésében foglalt szociális és munkajogi követelményeknek, viszont megállapítható, hogy az ajánlatban egyes költségeket (így a hétfégy munkavégzés extra díját) elosztva, több, más feladatainak költségei közé csoportosította át, így nyújtva kedvezőbb árat ajánlatkérő részére.

12. A WASCO Trade Kft. ajánlattevő a benyújtott árindoklásában az „Archiválás, hitelesítés díja: (ft/hó)” tételre adott nullás megajánlását azzal indokolta, hogy az archiválási megoldás a rendelkezésére áll, tekintettel a nagyszámú partnerei számára végzett szolgáltatások kapcsán ennek nincs többletköltsége, ezért ezt a tevékenységet a többi szerződéses kötelezettségével együtt, ingyen, nulla forintért képes ellátni (5. kérelmi elem).

13. A kérelmező szerint a költségeket az ajánlattevőnek ott kell feltüntetnie, ahol azok valójában felmerülnek, így az egyes költségtényezők nem csoportosíthatóak át sem egy adott feladaton belül, sem pedig pl. harmadik személyekkel kötött más szerződések költségei között. A WASCO Trade Kft. ajánlatában a fenti sorokban feltüntetett költségeket harmadik személyekkel kötött más szerződések költségei közé csoportosított át, így nyújtva kedvezőbb árat az ajánlatkérő részére. A költségeket az ajánlattevőnek ott kell feltüntetni, ahol az valójában felmerül. A kérelmező fenti álláspontja alátámasztása érdekében hivatkozott a Közbeszerzési Hatóság 2016. december 21-én kiadott 2016/147.sz. útmutatójában foglaltakra.

14. A kérelmező igazolta 562.500.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését. A kérelmező a jogorvoslati eljárás során cáfolta az ajánlatkérő elkésettségi kifogását. Hivatkozott rá, hogy a Kbt. 148. § (7a) bekezdése alkalmazásával a Kbt. 148. § (7) bekezdés da) pontja alapján tekinthető a jogorvoslati határidő megtartottnak, hangsúlyozta, hogy a jogsértésről való tudomásszerzés időpontjának a 2018. január 15-e, az ajánlatkérő által az előzetes vitarendezési kérelemre adott válasz megnyitásának napja szolgál. A WASCO Trade Kft. észrevételében kifejtettekkel kapcsolatosan felhívta a figyelmet, hogy a jogorvoslati eljárásban részt vevő szervezet által alkalmazott analógiák nem megfelelők, mert a közölt példák tárgya nem szolgáltatás-megrendelés. Továbbá az egyéb érdekelt által említett három, 0.-Ft-os megajánlást tett ajánlattevő közül az egyik ajánlata más okból érvénytelen lett.

Az ajánlatkérő észrevétele

15. Az ajánlatkérő elsődlegesen eljárásjogi kifogást terjesztett elő. Ismertette, hogy a kérelmező 2018. január 3-án a nyertes ajánlattevő ajánlatának mely elemeit tekintette meg, és arra hivatkozott, hogy ehhez képest az előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői válaszból további jogsértés nem jutott tudomására. A Kbt. 148. § (3) bekezdése szerint így a jogsértésről való tudomásszerzés időpontja 2018. január 3. napja volt, ezért a Kbt. szerinti jogorvoslati határidő a jogorvoslati kérelem benyújtásakor lejárt. Az ajánlatkérő e körben hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 3.Kf.650.051/2013/8. számú ítéletére is.

16. Az ajánlatkérő kérte az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását. Hivatkozott az általa 2017. november 7-én küldött árindoklás-kérésben foglaltakra. A WASCO Trade Kft. a kifogásolt tételek esetében az aránytalanul alacsony árindoklásában arról nyilatkozott, hogy a tételekhez tartozó költséget egyetlen partnerére sem terheli át, azaz az ajánlattevő soha nem kér ellenszolgáltatást a kérdéses szolgáltatások ellátására, ezért azt ajánlatkérő megfelelőnek találta, és az ajánlatot érvényesnek nyilvánította. Az ajánlatkérő idézte a Közbeszerzési Hatóság hiánypótlás szabályainak alkalmazásáról és az ajánlat érvénytelenségéről (KÉ 2016. évi 147. szám, 2016. december 21.) szóló útmutatójából az alábbiakat:

„Mindazonáltal az ajánlatkérőnek ezen esetekben célszerű figyelemmel lennie a korábbi döntőbizottsági joggyakorlatra, mely alapján, ha valamely ajánlattevő nem teszi meg az ajánlatát a teljes beszerzési tárgyra, a teljes műszaki tartalomra, a hiánypótlási szabályok szerint nem áll fenn jogszerű lehetőség az ajánlat ezen hibájának korrigálására.”

„A költségeket az ajánlattevőnek ott kell feltüntetnie, ahol az valójában felmerül. Így az egyes költségtényezők nem csoportosíthatóak át sem egy adott feladaton belül, sem pedig pl. harmadik személyekkel kötött más szerződések költségei között.”

17. Az árindoklás alapján a nyertes ajánlattevő vonatkozásában megállapítható volt, hogy az ajánlat elkészítésekor a teljes beszerzési tárgyra, a teljes műszaki tartalomra figyelemmel tette meg ajánlatát, az árakat a piaci szokványnak megfelelően alakította ki. Megjegyezte, hogy a kérelmező ajánlata is tartalmaz nullás megajánlást az értékelési szempontok vonatkozásában, melynek elfogadását nem kifogásolta. Az árak vizsgálata során azt is figyelembe vette, hogy a beszerzés tárgya nyomdai szolgáltatások ellátása, és a nullás tételek az ehhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokat érintik, melyek egy eseti megrendelés kapcsán önállóan nem kerülhetnek lehívásra a szerződés időtartama alatt. Az ajánlatkérő utalt rá, hogy a Fővárosi Ítéltábla a 3.Kf.27.485/2010/9. szám alatt hozott ítéletében részletesebben foglalkozott az indokolás megfelelősége kérdéskörével a következők szerint: „Az, hogy mi minősül kirívóan alacsonynak, nem válaszolható meg általánosságban, esetenként kell vizsgálni tekintettel a közbeszerzés tárgyára, a piaci viszonyokra. Az indokolás akkor jó, ha kifejezetten az ajánlattevő piaci tevékenységéhez, gazdálkodásához, árpolitikájához képest győz meg arról, hogy az eltérés reális. Az indokolásnak kifejezetten az ajánlattevő tevékenységére vonatkozó viszonyítási pontokat kell tartalmaznia és ehhez képest kell megjelölni az eltérés okát. (...) A gazdasági ésszerűséget kell az adatok mögött megtalálni, melyet kétség kívül a piaci viszonyok diktálnak, ezért a felperesnek is azt kellett mérlegre tennie, hogy az ajánlott ár tartható-e, elfogadhatóak-e azok az érvek, amelyek (...) az ajánlatot ésszerűen megtehetővé teszik.”

18. A jogorvoslati eljárás során előterjesztett további észrevételében vitatta a kérelmező ügyfélképességét. Ha ugyanis az ajánlatkérő a jogorvoslati kérelemben foglaltak szerint érvénytelenné nyilvánította volna a nyertes ajánlattevő ajánlatát, a kérelmező ajánlata sem tekinthető érvényesnek, hiszen az ajánlatában egy tétel esetében ő is 0.-Ft megajánlást tett.

A WASCO Trade Kft. jogorvoslati eljárás során tett észrevétele

19. A Kbt. 154. § (1a) bekezdése alapján a jogorvoslati eljárás iránt érdeklődését jelző WASCO Trade Kft. utalt rá, hogy az eljárásban részt vevő gazdasági szereplők közül rajta kívül további két ajánlattevő is tett 0.-Ft-os megajánlást egyes tételek vonatkozásában. Ez alátámasztja, hogy a 7 ajánlattevőből 3 egyértelműen úgy ítélte meg, hogy az értékelési szempontként megadott egyes tételekre tehető 0.-Ft-os megajánlás. Az ajánlatkérő a 0.-Ft-os megajánlás jogszerűségét az eljárás során nem vitatta. Hiánypótlási felhívásában a Kbt. 72. § alapján kérte az általa aránytalannak vélt kötelezettségvállalások indoklását, amely keretében a WASCO Trade Kft.-t is hiánypótlásra szólította fel. A WASCO Trade Kft. a hiánypótlásában rögzítette azt a megállapítását, miszerint az Európai Bíróság C-285/99 és C-286/99. sz. egyesített ügyekben hozott határozata, valamint a Közbeszerzési Döntőbizottság D.1055/11/2005. és D.547/14/2017 sz. határozatai alapján az ajánlatkérő 2017. november 7-én kelt, Kbt. 72. § szerinti felhívása jogszabálysértő arra tekintettel, hogy a felhívásban nem jelölte meg, hogy az ajánlattevő hogyan, milyen iratok benyújtásával igazolja a kifogásolt ajánlati elemeket. Amennyiben az ajánlatkérő nem kívánta/tudta meghatározni a hiánypótlásra felhívott ajánlattevők számára a benyújtandó igazolások pontos jellegét, úgy a hiánypótlásra felhívott ajánlattevő saját mérlegelési körében, a közbeszerzési eljárásra vonatkozó kogens jogszabályi előírások figyelembevételével köteles a hiánypótlási felhívásnak legjobb tudása szerint eleget tenni.

20. Előadta, hogy fő tevékenysége kifejezetten a közbeszerzési eljárás tárgyát képező szolgáltatás, amelyből éves árbevételének átlagosan közel 80%-a keletkezik. Ebből kifolyólag a szolgáltatás nyújtására vonatkozóan az átlagosnál több humán és technikai erőforrással rendelkezik, mint egy általános nyomdai szolgáltatásokat nyújtó gazdasági társaság. A szerződött állandó partnerek magas száma miatt több olyan munkafolyamatot is folyamatosan biztosít, amelyet más társaságok csak többletköltség felszámításával tudnak vállalni, ugyanakkor ez számára a napi munkafolyamat része. A kérelmező kifogásolta kérelmében, hogy a WASCO Trade Kft. által az üzemszerű működésből eredő költségeket többletkölséggként nem szerepeltette az eljárásban, így a kérelmező szerint költséget csoportosított át. Tétélezzük fel, hogy egy építőipari vállalkozás X településen működik, és X település útfelújításra ír ki közbeszerzési eljárást. Mivel a vállalkozásnak a munkaereje, gépparkja már a helyszínen van, nyilvánvalóan alacsonyabb árat fog adni a kiszállási díjra (amennyiben ez értékelési szempont lenne), mint az az ajánlattevő, aki adott esetben több száz kilométerről települ ki a beruházást megvalósítani. Akkor a közelben lévő vállalkozás ajánlata kizárható azon az alapon, hogy bizonyos költségeket (pl. gépek szállítása) nem számol el az adott eljárásban arra tekintettel, hogy az nála nem merül fel? Ugyanez a helyzet állt elő jelen eljárásban is: ha az informatikus hétvégén már eleve dolgozik (munkabért kap akkor is, ha van munka, és akkor is, ha nincs), ha az OLK-ba történő szállítás (vagyis a Pannonhalma-Budaörs gépjárműfutás) a vállalati működés része, akkor miért kellene a WASCO Trade Kft. ajánlattevőnek olyan költségeket feltüntetnie az árajánlatában, amelyek ténylegesen nem merülnek fel az adott megrendeléssel összefüggésben? Fentiek alapján az az argumentum, amely szerint a 0.-Ft-os megajánlás nem tartalmaz szolgáltatási elemet, tételesen nem igaz. A WASCO Trade Kft. az értékelési szempontként meghatározott szolgáltatási elemeket a szerződés során megvalósítja, de annak ellenértéke 0.-Ft. A Kbt. 2. § (4) bekezdés értelmében az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia. Amennyiben a kérelmező érvelése alapján kizárjuk az eljárásból azt az ajánlattevőt, amely gazdálkodása és munkaszervezése jellegéből adódóan képes egyes munkafolyamatokat 0.-Ft-os áron vállalni, az ellentétes a Kbt. alapelveivel.

21. Az ajánlatkérő által megadott értékelési szempontok akár szándékosan is irányulhattak arra, hogy az eljárásban legjelentősebb költséget jelentő 1-6. értékelési szempontokon túl az egyéb költségeit a legalacsonyabbra szorítsa, így a 7-14. értékelési szempontokat lehetett úgy is értelmezni – ahogyan azt WASCO Trade Kft. és még két másik ajánlattevő is tette –, hogy a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető, ha azokat az ajánlattevő többletköltség felszámítása nélkül biztosítja az ajánlatkérő számára. A Kbt. 77. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek lett volna lehetősége arra, hogy amennyiben a 0.-Ft-os megajánlást nem tartja kívánatosnak vagy elfogadhatónak, meghatározza azt a minimális értéket az egyes szempontok tekintetében, amely el nem érése esetén az ajánlat érvénytelen. Az ajánlatkérő ezzel a lehetőséggel nem élt, ami szintén azt támasztja alá, hogy nem kívánta korlátozni a 0.-Ft-os megajánlást.

22. Az első, negyedik és ötödik kérelmi elemekkel kapcsolatosan kifejtette, hogy szerződött partnerei, akivel küldemény előállítás kapcsán jogviszonyban áll, fenti szolgáltatásokat díjtalanul vállalja, az archiváláshoz szükséges eszközök és a tároló kapacitás a szerződött partnerek nagy számára tekintettel a cége rendelkezésére áll. A feladatok elvégzéséhez három informatikai feladatot ellátó személy áll foglalkoztatási jogviszonyban rendelkezésére, akik szabad kapacitással rendelkeznek, így az ajánlatkérő részére végzett feladatokat a munkaidejükben képesek ellátni. Ez a vállalat a WASCO Trade Kft. számára többletköltséget nem jelent. A kérelmező szerint az ajánlattevőnek a szolgáltatásra reális, gazdasági ésszerűséggel rendelkező fedezettel kell rendelkeznie – a WASCO Trade Kft. ezzel

a reális és ésszerű fedezettel maximálisan rendelkezik, így ajánlatának ez az eleme a gazdasági racionalitással összeegyeztethető. Arra tekintettel, hogy a WASCO Trade Kft. főtevékenysége pontosan a beszerzés tárgyát jelentő szolgáltatás, jelenleg is rendelkezésre áll a hétvégén, a tényleges munkavégzés az ajánlat egy másik során beárazásra került, így a rendelkezésre állásra árazást nem kívánt bevezetni az ajánlatkérő részére sem.

23. A második kérelmi elemet érintően előadta a WASCO Trade Kft., hogy mint szolgáltató, minden esetben biztosítja partnerei számára a legkedvezőbb postai díjszabás elérését, amennyiben a küldemények megfelelnek a Magyar Posta által támasztott szabványos követelményeknek. Ennek szerves részét képezi, hogy bevizsgálhatja a gépi feldolgozásra való alkalmasságát. A bevizsgálásra 10-20 db mintát készít, mely az adott beszerzési eljárás kapcsán nem kimutatható költségterhet jelent. Megjegyezte, hogy a beszerzés 1. részének becsült értéke 90.000.000.-Ft, a vizsgált ajánlati elem szolgáltatási ellenértéke pedig összegszerűen alig kifejezhető, a teljes szerződéses érték tekintetében tehát ez a szolgáltatási elem marginálisnak tekinthető. A szerződésben foglalt szolgáltatás megvalósításához ráadásul a fenti vizsgálat egy szükségszerű elem, újabb analógiával élve: egy üdítős palack előállításakor mi a működési költsége annak a szenzornak, amely automatizmus keretében méri a kupakok átmérőjét? Ez a munkafolyamatba szükségszerűen beépített szolgáltatás 0.-Ft-os vállalása egyértelműen a gazdasági racionalitással összeegyeztethető, így érvénytelenségre utaló körülmény nem merül fel.

24. A harmadik kérelmi elemre vonatkozólag azzal érvelt, hogy mint szolgáltató minden esetben biztosítja partnerei számára a legkedvezőbb postai díjszabás elérését, amennyiben a küldemények megfelelnek a Magyar Posta által támasztott szabványos követelményeknek. Ennek szerves részét képezi, a postai feladási díj is, ami darabszám függő. Partnerei részére, akiknél a küldemények darabszáma eléri a megfelelő mennyiséget, ingyenesen vállalja az OLK-ba történő szállítást, a WASCO Trade Kft. működése körében tehát Budaörsre rendszeresen szállít gépjárművekkel.

25. Fentiekre tekintettel kérte az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

26. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívását 2017. október 9. napján küldte meg az ajánlattevők részére, a Döntőbizottság tehát az e napon hatályos Kbt. alapján hozta meg döntését.

27. A Döntőbizottság először az ajánlatkérő által előterjesztett eljárásjogi kifogásokat vizsgálta meg, először az elkésettséggel összefüggőt.

28. A Kbt. 148. § (3) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetén a jogorvoslati kérelem a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be.

A Kbt. 148. § (7) bekezdés c) és da) pontjai az alábbiak szerint rendelkeznek:

(7) A (3)-(4) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni

c) a közbeszerzési eljárást lezáró döntésben szereplő, a megtekintett iratokat érintő jogsértéssel kapcsolatban az iratbetekintés befejezésének napját, ha a kérelmező az írásbeli összegezés kézhezvételét követő tíz napon belül az ajánlat(ok)ba betekintett az ajánlatkérőnél vagy a Közbeszerzési Döntőbizottságnál;

d) ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és da) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésének időpontját.

A Kbt. 148. § (7a) bekezdése kimondja, hogy ha egy adott jogsértés kapcsán a (7) bekezdés c) pontja szerinti iratbetekintést követően a (7) bekezdés d) pontja szerinti előzetes vitarendezés kezdeményezésére is sor került, a tudomásra jutás időpontjának meghatározására a (7) bekezdés d) pontja alkalmazandó.

29. A Döntőbizottság tényként rögzíti, hogy a kérelmező 2018. január 3-án betekintett az iratokba az ajánlatkérőnél, majd ezt követően – törvényes határidőn belül – előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre 2018. január 11-én küldte meg válaszát.

30. A Döntőbizottság nem értett egyet az ajánlatkérővel abban, hogy a jogsértésről való tudomásszerzés időpontjának a 2018. január 3-án megvalósult iratbetekintés napját kell tekinteni. A Kbt. 148. § (7a) bekezdésének a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pontjára visszautaló rendelkezése alapján az iratbetekintést követően benyújtott előzetes vitarendezési kérelemre tekintettel az ajánlatkérői álláspont megküldésének a napja, vagyis 2018. január 11-e tekintendő tudomásszerzés időpontjának.

31. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem benyújtására 2018. január 19-én, azaz a törvényi vélelem alapján meghatározott tudomásszerzési időponthoz képest tíz napon belül került sor.

32. Az ajánlatkérő szerint a kérelmező azért nem rendelkezik ügyfélképeséssel, mert az ő ajánlatában is volt olyan tétel, amelynél 0.-Ft megajánlást tett, ezért amennyiben a nyertes ajánlattevő ajánlata érvénytelennek minősül, ugyanezekkel az indokokkal a kérelmezőé is az.

33. A Kbt. 148. § (2) bekezdése szerint kérelmet nyújthat be [...] az ajánlattevő, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti.

34. A Döntőbizottság az eljárásjogi kifogással kapcsolatosan rögzíti, hogy a jelen jogorvoslati kérelmet azért nyújtotta be a kérelmező, mert álláspontja szerint a nyertes ajánlattevő ajánlata érvénytelen. Az ajánlatkérő mind a Wasco Trade Kft., mind a kérelmező ajánlatát érvényesnek tartotta összegezésében. Jelen helyzetben a jogorvoslati kérelem benyújtásához szükséges közvetlen jogi érdekeltséget az alapozza meg, hogy amennyiben a Wasco Trade Kft. ajánlata érvénytelennek bizonyul, a kérelmező lehet a nyertes. A jogorvoslati eljárás tárgyát nem képezi a kérelmező ajánlatának érvényessége, az jelen eljárásban nem került megkérdőjelezésre.

35. A Döntőbizottság álláspontja szerint a jogorvoslati kérelem benyújtásához szükséges mértékben fennáll a kérelmező ügyfélképesége.

36. Az eljárásjogi feltételek vizsgálatát követően a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem érdemében az alábbiak szerint hozta meg döntését.

37. A jogorvoslati kérelem arra irányult, hogy az ajánlatkérő jogsértően fogadta el a WASCO Trade Kft. ajánlatát érvényesnek, tekintettel arra, hogy abban több értékelés alá

tartozó tétel esetében 0.-Ft megajánlás volt, és ezekkel kapcsolatosan a WASCO Trade Kft. nem adott megfelelő írandokolást. A Döntőbizottságnak tehát egyrészt azt kellett vizsgálnia, hogy az ajánlatkérő a kérelmező indokolása ismeretében jogszerűen vagy jogsértően döntött-e a 0.-Ft-os ajánlati ár elfogadásáról, az ajánlat érvényességéről.

38. Az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik Része szerinti nyílt eljárást folytat.

39. A Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerint az ajánlatkérő az e rész hatálya alá tartozó közbeszerzés megvalósításakor e törvény Második Részében meghatározott szabályok szerint jár el a 113-116. §-ban foglalt eltérésekkel.

A Kbt. 66. § (1) bekezdése szerint az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania.

A Kbt. 69. § (1) bekezdése szerint az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

40. A Kbt. fentebb hivatkozott rendelkezései szerint az ajánlattevőknek ajánlatukat a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészíteniük, és az ajánlatkérőnek az ajánlat bírálata során azt kell vizsgálnia, hogy az megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Jelen esetben a felhívás tételesen meghatározta az értékelési szempontokat, amelyek egyben az ajánlat részét képező lényeges elemek is voltak, azokra a felolvasólapon konkrét ajánlati árakat kellett adni. A felhívás II.2.13) pontjából következően a felolvasólapon közölt ajánlati áraknak tartalmazniuk kellett „valamennyi, a szerződészerű teljesítéssel kapcsolatban, valamint a közbeszerzési dokumentumokban foglaltak szerint felmerülő költséget, továbbá az összes felmerülő adót, közterhet, illetéket stb., kivéve az ÁFA és azon tételek/díjak összegét”. A felhívás ugyanezen pontjából következő előírás szerint valamennyi ajánlat megalapozását szolgáló részfeladatot be kellett árazni az ajánlattevőknek.

41. A WASCO Trade Kft. ajánlatának felolvasólapján a jogorvoslati kérelemmel érintett 8., 11., 12., 13. és 15. értékelési részszempont tekintetében 0.-Ft megajánlást tett, amellyel kapcsolatosan az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése alkalmazásával indokolást kért, ahol az indokoláskéréssel érintett költségvetési tételek és azokkal összefüggésben feltárt hiányosságok megjelölésre kerültek. A Döntőbizottság ezt követően az egyes kérelmi elemeket érintően azt vizsgálta, hogy a WASCO Trade Kft. által adott indokolásban foglaltak figyelembe vételével az ajánlatkérő jogszerűen nyilvánította-e érvényesnek az ajánlatot.

42. A Kbt. 72. § (2)-(3) bekezdései az alábbi rendelkezéseket tartalmazzák:

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

- b) a választott műszaki megoldásra,
- c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,
- d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,
- e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy
- f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekéről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

e) egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

43. A Döntőbizottság több határozatában is rámutatott már arra, hogy az ajánlati ár egyes alszemponyjaira tett vállalásokban azokat a költségeket kell érvényesíteni, amelyek a kiírás tartalmából fakadóan konkrétan az adott alszemponthoz tartoznak, és akkor érvényesül a verseny tisztaságának az alapvető követelménye, amennyiben az adott alszempontra tett vállalások egymással összehasonlíthatók, a megajánlások a ténylegesen az adott alszemponthoz kapcsolódó költségeket tükrözik.

44. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a jelen jogorvoslati eljárás tárgyát képező, 0.-Ft megajánlással érintett öt tétel az adott főszolgáltatáshoz kapcsolódó mellékszolgáltatás, olyanok, amelyek az ellátandó teljes feladat részét képezik, nélkülük az ajánlattevő nem képes a vállalt feladatot (nyomdai szolgáltatás) teljesíteni. Az ajánlatkérő dönthetett volna úgy is, hogy nem kéri a szolgáltatás teljesítésével összefüggésben felmerült feladatok ilyen részletességű megbontását, azonban ő mind az öt részfeladat esetében külön értékelési részszemponthoz képzett, ezek ajánlati árát külön kérte közölni a felolvasólapra, valamint a részletes ártáblázatban. Az öt érintett árelem tekintetében az első, valamint a negyedik kérelmi elemek tárgyát képező „Eseti informatikai munkadíj” és a „Hétvégi munka rendelkezésre állás díja” különbözik a többitől: előbbi önálló, a tárgyi szolgáltatás teljesítése megkezdéséhez nélkülözhetetlen szolgáltatás: programfejlesztés, utóbbi pedig alapvetően munkaszervezéshez kapcsolódik, ezért az ajánlati ár mértéke az ajánlattevő által kifizetett munkabér jellegű kiadásokkal függ össze.

45. Fontos leszögezni azt is, hogy a Kbt. 72. § (2) bekezdése értelmében csak az objektív

alapú indokolás vehető figyelembe a vitatott ajánlati elem elfogadhatóságának megítélésakor. Objektív alapú e tekintetben mindaz, ami tényleges és a külvilág számára felismerhető, érzékelhető, ekképpen pedig az ajánlat összeállításának időpontjában rendelkezésre állt és az indokolás idején is rendelkezésre áll, továbbá valamilyen hiteles formában igazolható vagy legalábbis tényszerű és konkrét. Ehhez képest nem objektív az, ami nem alátámasztott, vagy alátámasztható, bizonytalan jövőbeli eseménytől vagy egyéb feltételtől függ, továbbá az is, ami nincs kapcsolatban az adott közbeszerzéssel vagy annak adott részével. A Kbt. 72. § (1) bekezdése továbbá az ajánlattevő felelősségévé teszi, hogy a kérdéses ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat és objektív alapú indokolást közölje az ajánlatkérővel.

46. Az első kérelmi elem szerint az „Eseti informatikai munkadíj” című tétel önálló piaci értékkel bír, ezért arra az ajánlattevő nem adhatott 0.-Ft-ot ajánlatában. Az ajánlattevő azzal indokolta ajánlati árát, hogy minden szerződött partner részére díjtalanul vállalja a fenti szolgáltatást, és megnevezett három munkatársat, akiket e feladatra is igénybe kíván venni.

47. Az első kérelmi elemmel érintett, értékelési részszerzőpont tárgyát képező és a részletes ártáblázatban, műszaki leírásban is külön megjelölt feladat egy, a postai szolgáltatásokat támogató informatikai alkalmazás kialakítása volt. Mint ilyen, önálló alfeladatot képzett, amely egy önállóan értékelésre kerülő szolgáltatásnak volt tekinthető. A jelen esetben az ajánlatkérő nem az ajánlattevők munkavállalói munkabérének feltüntetését, hanem az informatikai program elkészítési díja szerepeltetését kérte az ajánlatban: annak összegét, amelyért az ajánlattevő a feladat elvégzését vállalja.

48. A Kbt. 4. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás lefolytatásával az a célja, hogy közbeszerzési szerződést kössön, amely – a Kbt. 3. § 24. pontja szerinti fogalom-meghatározásra is figyelemmel – mindenképpen visszerthes. Amennyiben az ajánlatkérő adott eljárása keretében informatikai fejlesztési szolgáltatást kíván beszerezni, és ezt önállóan értékeli az eljárásban, az ajánlattevő nem tekinthet el attól, hogy az általa megvalósított szolgáltatás értékelhető, forintban kifejezhető, mérhető ellenértékét közölje. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy a WASCO Trade Kft. által adott árindokolásból nem az következett, hogy az ajánlattevő nem számolt az adott feladattal, sem az, hogy az adott költséget más soron, más értékelési részszerzőpontnál szerepeltette. A nyertes ajánlattevő a feladattal ajánlatában számolt, az ár megalapozottságát azonban azzal indokolta, hogy az ilyen jellegű fejlesztéseket más üzleti partnere részére is díjmentesen biztosítja.

49. A Kbt. 72. § (2) bekezdése példalózó jelleggel határozza meg azt, hogy mi tekinthető objektív alapú indokolásnak, amely az ajánlati elem megalapozottságánál figyelembe vehető. A példalózó felsorolásban leginkább az ajánlati elem ellenértékének indokoltsága bír jelentőséggel. A WASCO Trade Kft. árindokolása azonban nem az irreálisan alacsony ajánlati ár megalapozottságáról szólt, nem arról, hogy a 0.-Ft értékű megajánlás objektíve hogyan támasztható alá, hanem közlés volt arról, hogy az ajánlattevő egyáltalán nem számít fel erre vonatkozólag ellenértéket. A WASCO Trade Kft. által adott árindokolás szubjektív, üzleti politikára alapított döntést közölt, amely az ajánlatkérő által nem volt ellenőrizhető.

50. A Döntőbizottság álláspontja szerint a fentiekben kifejtettek tekintettel az ajánlatkérő jogsértést követett el, amikor a WASCO Trade Kft. ajánlatának érvényességéről döntött: az adott, beszerzés tárgyát képező szolgáltatás esetében nem lehetett valós ellenértékről, így visszertheségről beszélni, valamint az ajánlati ár indokolása nem minősült objektívnek.

51. A második kérelmi elem szerint az ajánlattevő úgy adott 0.-Ft megajánlást a „Küldemények gépi alkalmasságának bevizsgálása” értékelési részszerpontra, hogy egyes költségeket az értékelési részszerpontok között átcsoportosított, így nyújtva kedvezőbb árat.

52. A Döntőbizottság áttekintette az ajánlattevő által adott árindokolást, amelynek szükséges kiemelni azon elemét, hogy a gépi alkalmasság bevizsgálása részelem magának az ajánlattevőnek is költséget jelent – néhány 100.-Ft az adott beszerzési eljárás során – ezért ennek a minimális értéket kitevő összegnek a figyelembe vétele másik sorokon – a számlalevelek elkészítésének árazásakor – megtörtént.

53. Az ajánlatkérő ugyanakkor az értékelési részszerpontok meghatározásakor értékelni kívánta a bevizsgálás alkalmankénti díját. A felhívásban közzétett előírás szerint valamennyi költségvetési tételt be kellett árazni. A WASCO Trade Kft.-nek az árindokolásban is kifejtett nyilatkozata szerint a gépi bevizsgálásnak van költsége, ezt az árat azonban más sorokban közölt ellenértékeknél tüntette fel. A WASCO Trade Kft. a Döntőbizottság álláspontja szerint nem adott objektív alapú árindokolást arra nézve, hogy miért szerepel 0.-Ft a felolvasólap érintett rovatában. Nem fogadható el objektív alapú indokolásként az a válasz, hogy a felmerült költségek más soroknál kerültek beépítésre. A felhívás előírásai továbbá egyértelműen tiltották az egyes sorok összevonását, ebből következően az ajánlatadásakor érvényesült az a követelmény, hogy valamennyi költséget ott kell szerepeltetni, ahol az felmerül.

54. A Döntőbizottság az első és második kérelmi elemeket érintően megállapította, hogy az ajánlat érvényessége tárgyában hozott döntés a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 69. § (1) bekezdésébe és a Kbt. 72. § (3) bekezdésébe ütközött, ugyanis az ajánlatkérőnek az ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja és a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelenné kellett volna nyilvánítania.

55. A harmadik és ötödik kérelmi elemek tárgyát az képezte, hogy a „Szállítás OLK”, valamint az „Archiválás, hitelesítés” tételekre adott 0.-Ft megajánlások nem fogadhatók el azzal a hivatkozással, hogy több partner részére történik szállítás, archiválás, hitelesítés, és valamennyi üzleti partnere részére a szolgáltatást ingyenesen biztosítja a cég.

56. A Döntőbizottság a fenti két kérelmi elem vizsgálata során is fenntartja az első kérelmi elemnél az árindokolás objektív jellegének megítélése körében kifejtett álláspontját. Az az indokolás, hogy valamennyi üzleti partner részére ingyenesen történik a szolgáltatás biztosítása, meg hogy a cég profiljába tartozik a feladat, amelyet az ajánlattevő egyébként is rendszeren ellát, nem felel meg a Kbt. 72. § (2) bekezdésének. Az ajánlati ár megalapozottságáról az ajánlatkérőnek meg kell tudnia győződnie, az ajánlatok összehasonlíthatósága érdekében is. A Döntőbizottság szerint továbbá az az árindokolás sem fogadható el objektív alapúnak, hogy az archiváláshoz szükséges eszközök és tároló-kapacitás már rendelkezésre áll: az ajánlatkérő nem az infrastruktúra kiépítésére kért ajánlatot, hanem a művelet elvégzésének havi díját kérte közölni.

57. A Döntőbizottság a harmadik és ötödik kérelmi elemeket érintően megállapította, hogy az ajánlat érvényessége tárgyában hozott döntés a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 72. § (3) bekezdésébe ütközött, ugyanis az ajánlatkérőnek az ajánlatot a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelenné kellett volna nyilvánítania.

58. A negyedik kérelmi elemben a kérelmező azt kifogásolta, hogy a „Hétfélig munka rendelkezésre állás díja” költségelem esetén azért adott 0.-Ft ajánlati árat a WASCO Trade Kft., mert a rendelkezésre állási költségeket több más költségelemhez csoportosította át.

59. A kérelmi elem elbírálásakor a Döntőbizottság megvizsgálta a WASCO Trade Kft. által adott árindokolásban foglaltakat, és nem jutott arra a következtetésre, amelyre a kérelmező. A nyertes ajánlattevő ehelyütt azzal indokolta a 0.-Ft ajánlati ár közlését, hogy a munkavégzés cégükönél folyamatos, hétfélig munkavégzés valósul meg nála, ebből eredően nem szükséges külön még rendelkezésre állási munkabérrel is számolni.

60. A Kbt. 72. § (2) bekezdés a) pontja szerint az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára vonatkozik. A Döntőbizottság megállapította, hogy az árindokolás objektív alapú, elfogadható volt: a költségelem nem más értékelési részszerzőpontot képező költségvetési soron került elszámolásra, továbbá nem szubjektív okokkal került indokolásra az ajánlati ár mértéke, hanem annak alapjául az ajánlattevőnél megvalósuló rendszeres hétfélig munkavégzés, mint az árképzést valóban befolyásoló objektív körülmények szolgáltak. Az ajánlatból és az árindokolásból egyértelműen kiderült, hogy a 0.-Ft értékű megajánlás háttérben az állt, hogy az ajánlattevő egyáltalán nem számolt a hétfélig rendelkezésre állással, mert esetében ilyen – az adott szolgáltatás ellátásához – nem merült fel.

61. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel a negyedik kérelmi elemet, mint alaptalant elutasította.

62. A kérelmező jogorvoslati kérelmében megsértett jogszabályi rendelkezésként megjelölte a Kbt. 2. § (2) bekezdését is. A Döntőbizottság és a bíróságok több határozata is rámutatott már arra, hogy az alapelvi előírások megsértésének megállapítására abban az esetben van lehetőség, ha a jogorvoslati kérelemben kifogásolt magatartást a Kbt. tételesen nem szabályozza. Jelen esetben a Döntőbizottság konkrét, tételes jogi rendelkezések megsértését vizsgálta. A kérelmező ehhez képest jogorvoslati kérelmében nem közölt olyan többlet-elemet, amely az alapelvi jogsértés megsértését – a jogorvoslati kérelem keretei között folytatott döntőbizottsági eljárás tárgyát, vagyis az ajánlatok értékelését tekintve - alátámasztotta volna. Fentiekre tekintettel további, azzal kapcsolatos tényállási elemek hiányában alapelvi jogsértés kimondására a jelen jogorvoslati eljárásban a Döntőbizottság nem látott lehetőséget.

63. A WASCO Trade Kft. jogorvoslati eljárásban kifejtett észrevételével összefüggésben – amely szerint maga az árindokolás-kérés is jogszerűtlen volt – a Döntőbizottság utal rá, hogy a jelen jogorvoslati eljárás tárgyát nem az árindokolás-kérés jogszabályoknak megfeleltetése, hanem az ajánlattevő által adott árindokolás ismeretében az ajánlatkérő értékelés során végzett cselekményei képezték. Az indokoláskérés 2017. november 7-i közlésére tekintettel a kérdés vizsgálatát lehetővé tevő jogorvoslati határidők is elteltek. A Döntőbizottság ugyanakkor a WASCO Trade Kft. árindokolásának ismeretében nem fedezett fel olyan körülményeket, amelyek alapján az ajánlatkérőnek a Kbt. 72. § (3) bekezdését kellett volna alkalmaznia és további kiegészítő indokolást kellett volna kérnie. Azon álláspontot, hogy az ajánlatkérő nem korlátozta, sőt valószínűleg önmaga is lehetővé tette a 0.-Ft megajánlást, a Döntőbizottság nem cáfolja. Jelen jogorvoslati kérelem keretei között hozott döntésében nem önmagában azt tartotta jogsértőnek, hogy a nyertes ajánlattevő 0.-Ft ajánlati árat közölt, hanem az árindokolás elfogadhatóságát vonta kétségbe - egy értékelési részszerzőpont kivételével, ahol másképp döntött.

64. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján az alaptalan negyedik kérelmi elemet elutasította és a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján a többi kérelmi elem tekintetében megállapította a jogsértést. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alkalmazásával megsemmisítette az ajánlatkérő által 2017. december 27-én megküldött eljárást lezáró, és valamennyi ezt követően, a közbeszerzési eljárás 1. része során hozott döntését.

65. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel szemben. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének, illetve az eltiltás időtartamának megállapításában az eset összes körülményét - így különösen a jogsértés súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását, az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítását, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot, támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat - figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

66. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján a rendelkező részben közölt összegű bírságot szabta ki, mert a megvalósított jogsérelem súlyos, az kihatással volt a közbeszerzési eljárás kimenetelére. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (11) bekezdésében szereplő előírásokra tekintettel a bírság összegének megállapítása során figyelembe vette a közbeszerzési eljárás 1. részének becsült értékét (nettó 90.000.000.-Ft). Azt is mérlegelte ugyanakkor, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre is befolyást gyakorolt, valamint hogy az ajánlatkérő nem tanúsított a jogorvoslati eljárás során a törvényben előírtakhoz képest további együttműködést, azt hogy a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás között nem telt el hosszú időtartam, és azt is, hogy más szerv eljárásában nem kapcsolódhat szankció a jogsértés megállapításához. Azt is figyelembe vette, hogy eddig nem állapított meg az ajánlatkérővel szemben közbeszerzési jogsértés miatt bírságot. A Döntőbizottság mindezen szempontokat összességében is mérlegelve a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely még mindig jóval alatta marad a Kbt. 165. § (4) bekezdése szerinti maximális mértéknek (a közbeszerzési eljárás becsült értékének 10 %-a).

67. A Döntőbizottság a Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján, mivel az első, második, harmadik és ötödik kérelmi elemek tekintetében a kérelemnek helyt adó döntést hozott, intézkedett annak érdekében, hogy a Közbeszerzési Hatóság Titkársága utaljon vissza a kérelmező részére 210.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat. A Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 126. § (1) bekezdés b) pontja alapján ugyanakkor arról is rendelkezett, hogy az ajánlatkérő a kérelmező által megfizetett igazgatási szolgáltatási díj Közbeszerzési Hatóság bevételeit képező részét, azaz 240.000.-Ft-ot fizessen meg a kérelmező részére. Az igazgatási szolgáltatási díj ezt meghaladó részét az Ákr. 126. § (2) bekezdése értelmében a negyedik kérelmi elem elutasítására tekintettel a kérelmező viseli.

68. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2018. február 27.

Dr. Fáry Zoltán sk
a tanács elnöke

Bonifert Zsolt sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
közszolgálati ügykezelő

Kapják:

1. Dr. Sasvári Róbert ügyvéd, kizárólag elektronikus úton
2. Rátky és Társa Ügyvédi Iroda, kizárólag elektronikus úton
3. Dr. Glavanits Judit, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó, kizárólag elektronikus úton
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (Helyben)
5. Irrattár